

تنبؤات

مجلة جمعية القاهة الخيرية الأرمنية العامة

ՏԵՇԵԿԱՏՈՒ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԳԱՏՈՒԷԻ Տ.Բ.ԸՄԻՈՒԹԵԼՆ

للدير المسئول : ا. صاروخان - ١٥ شارع عماد الدين بالقاهرة - تليفون ٩١٩٦٣٦ - ص.ب. ٧١٧

ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1 - 3

ՅՈՒՆՈՒԱՐ - ՄԱՐՏ 1973

Ա.Ի.Ա.ՐԱՅՐԻ ՀԵՐՈՍ՝ ՎԱՐԴՅԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Մ Ի Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ա Ձ Դ

— Տեղեկատուն առ այժմ կը հրատարակուի պարբերաբար:
 — Թղթակցութեանց, դրամական նոսերներու, գիրքերու, քերթերու եւ հանդէսներու առարկաները կատարել խմբագրութեան հասցէին.

Խմբագրութիւն «ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՆ»
 15, Էմատ Էլ Տիւն փողոց — Գաջիքէ
 Հեռ.ախօս 919636 — Նամակատուի 717

«ՏԵՂԵԿԱՏՈՒՆ»-ի Յօնարիւն

Առ ի զմանասուրբին Պարբերաբերիս ուղղութեան,
 հետեւեալ նուիրասուութիւնները ստացանք.—

	Ե. Գ.
Տխար Երուանդ Թաշմեան	100
Տկր և Տիկ. Յակոբ Էփսեան	100
» » Ժորժ Միխայիլեան	100
» » Նորայր Տեղիքեան	100
» » Ժազ Մեարտեան	100
» » Յակոբ Ժամկոչեան	100

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

- 1 — Մեր Համբանք Ս. Մ. ՍԱՐԳՍԻՍԵԱՆ
- 2 — Վարդանանց Հերոսամարտ ԱԻԵՏԻՍ ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ
- 3 — Վարդանական ԺԱԳ ՅԱԿՈՒԵԱՆ
- 4 — Տոբ. Էլիզա Մելոն Արդի Հայագիտական
Հիմնադրամ
- 5 — Հ.Բ.Ը.Միութեան 59րդ Ընդհ. Ժողովը Նիւ Եորքի մէջ
- 6 — Հ.Բ.Ը.Միութեան Ալեք Մանուկեան Մշակութային
Հիմնադրամ
- 7 — Ճաշկերոյթ-պատուասիրութիւն ի պատիւ նոր
վերբեաններուն ԱՊԱՀՈՒՆԻ
- 8 — Խօսք՝ Պր. ՀԱԿԱԶՈՒՆ ՔԻԻՐՔՃՅԵԱՆԻ կողմէ
- 9 — Ուղերձ՝ Պր. ԱՐՄԷՆ ՏԱՏՈՒՐԻ կողմէ
- 10 — Թէյասեղան ի պատիւ Յովակիմեան երկսեռ
ուսանողութեան
- 11 — Հ.Մ.Ը.Մ.— Նուպարի Ճաշկերոյթ-Հիւրասիրութիւնը
- 12 — Աղեֆս. Հ.Բ.Ը.Միութեան Տարեկան Թէյասեղանը

وَيْبُكَادُو

مكة جمعية القاهرة الخيرية الأرمينية للعلماء

ՏԵՉԵԿԱՏՈՒ

ՀՐԱՏԵՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԳԼԿՈՒՔԻ Հ.Բ.ԸՄԻՈՒԹԱՆԸ

الدبر المشول: ا. صاروخان - ١٥ شارع عماد الدين بالقاهرة - تليفون ٩١٩٦٣٦ - ص.ب. ٧١٧

ԺԶ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1 - 3

ՅՈՒՆՈՒԱՐ - ՄԱՐՏ 1973

Մ Ե Ր Հ Ա Մ Ր Ա Ն Ք Ը

«Գլխուղ հարց մասնա չի բռնե»

Մեր կոստրակուն'դ հասերևնիք, հայ ժողովուրդի' մարդանասարը, վերջապես մեր ազգութեան քանակական ծառայի անբացատրելի տեղատուութիւնը որ սփիւռքահայ աշխարհի տեսիլն է:

Մենք, հայերս, պատմութեան սակեկէն իջն ժողովուրդներէն միև որ վերապրեւ է, այսօր անհնչացած՝ իրեն ժամանակակից ժողովուրդներուն վրայ, եւ փաստօրէն Բրիտանիոյն հաստատութիւն շարած ստացին ազգը որուն անցեալը այնքան հարուստ է եղած իր մշակոյթով, մի՛չ ունեցեւր ենք գաղթի մղմանաւը, գուցէ մեր հայրենի երկրին աշխարհագրական դիրքին քերականը, ինչպէս քերեսս գաղութային դժուարութիւններու հետեւանով:

Երբ ասիք 700 տարիներ ստաց 4000 ընտանիքներ (շուրջ 20.000 հոգի սնունդով) մեր պատմական Ակի մայրաքաղաքէն Ռուսմանիս գաղթեւ են, անոնց շիշասակը այժմ կը յանձնուայ «անշայտ կորած» շառա իղկերէն մնացած քանի մը հազարաւոր մասնիկներով միայն: Թուրքական պարզ բազմապատկութիւն մը ցոյց պիտի տար, շոյ ա՛յն պարագային իսկ, մեր կրած անշայտ կորուստը որը ինկնին միակը չի՛ իր տեսիլին մեք եք մտաբերեմք փարսունեան Եգիպտոսը, Փոլոնիան եւ այլ երկիրներ ուր հայոց եւ յաւրհները կը վիպեն մեր ժողովուրդի

սփստայի անցեալի մասին:
Սփիւռքահայ գաղութները ներկայիս ենթարկուած են ընդհանուր գորաշարժի յաղագրայնականական պայտարիլի որուն հասար իրաւ է Ե սակայն քե գերմարդկային միգր կը բախուին անգուպ յորմանիս սանձերը կախ'ի, նեւարուար սակէն միջոցստուներով որունցեով կը ձգտեն պահպանել մեր շեզուն, պաշտպանել մեր մշակոյթը, գորալից կանգնիլ մեր եկեղեցոյն, կարեւորը հասար կերպով մը փոխել մեր մարդկային դրամագրոյսը եւ արժեքագրուեմ, եւ անյայտացուեմ:

50ամեայ մեր հայրենիքը, ինչա Ս. Հայաստանի դեկալիարութիւնը իր ստախտոներուն միջոցսս իսմեց եւ յո՛յս կը ներշնչե իր շոշախեղի իրականութեան կորոյով մագնիսացնելու հասար մեր հասարակացնութիւնները որպէսզի տկա՛ն, դիմարե՛ն եւ «շաստան» մայրի երկրի հաւաքով եւ վերամուկոյով սպորուած, հասերևնիք նուազագոյն վկասով դուրս գալու հասար մեր մղած ներմակ ջարդի. դիմ անեղ մարտին, մեր սփոյիակիք գնեկով սո՛ւկ այն իրողութեանը քե մեր մարդանասարին աճը մայր հայրենիքի մեք գերագնաց տկոս մը կը ներկայացնե հասերևսարար միքս կրքը հասերևստեանց անին :

Ս.Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Վ Ա Բ Գ Ա Ն Ա Կ Ա Ն

Ժ Ե Գ Ե Ն Կ Ե Բ Ե Ա Ն

Վարդանանկ մարդիկ էին ճեպիջի-
 -Թո՛ղի՛ց ունեկին
 Աս թե՛ք մերիկի:

Տեպիջի համար
 Անկեռ Վարդանանկ մեռնի՛չ գիտեկին,
 -Մե՛ռսսի՛ յարթեցի՛ն:

Զի մանր չունեք խաչք՝ իրեկց հոգոյն,
 Կսկի գճան՝ զ սոյն յարմուռս՝ էին՝
 Տպեւսս սպեւանն,
 -Մսկեղար բոյին:

Վարդանանկ մարդիկ էին հասսսսի-
 -Երկի՛նք ունեկին
 Ես ս՛սսս՝ երկեցի՛ն:

Երկեցի համար
 Անյապ Վարդանանկ մեռնու՛ յարթեցի՛ն,
 Ասսսն իրեկց սո՛ջի,

Ինչո՞քս կը յարթ ըսք իսաւարին
 Ե յարթի՛ն չարթին:

Ե՛րբ է պարտուար թուրը կրակին,
 -Բա՛ղը՝ կիզակին:

Որ ընկրկիկին սուրի մեհային,
 Որ ընկնուռիկին սուր դուռի խային՝
 Տպե՛նք ոչս յոյսի:

Եսաւարչան դաշին վրայ հրեկին:

Վարդանանկ սակեք էին հայ հոյսի-
 -Մե՛նեկին կախա՛նն
 Աս սե՛ք հայրեկի:

Այս սերով շմեռում,
 Աւերք հոյսի համար մի՛սցն մահաւաղան՝
 Զմեռանն երթե՛լ,
 Արե՛ւ ստրուշիկ՝
 Մա՛ք մեռնն միտցն:

Ե՛րբ են Գաղափար ու Ոգի մեռեր,
 Որ կուռնուռիկին Վարդանանկ մահեկն՝
 Թե՛ն զարմում զիկն ու զրահեկն՝
 Աւարայրն ի վեր:

«ԱՍՏՆՏՐՈՓ» Հատրեկ

Վ Ա Ր Դ Ա Ն Ա Ն Ց Զ Ե Ր Ո Ս Ա Մ Ա Ր Տ Ը

Գարեր կ'անցնին բայց Վարդանը, Բայց Վարդանը Սուրբ, կ'երթայ միտ առաջ...

Վ Ա Ղ Ա Ն Թ Է Բ Է Խ Ա Ն

Վարդանանց Հերոսամարտը մեր ազգային գոյութեանը համար մղուած պատերազմ մըն է, պատերազմ մը, որ Վարդան Մամիկոնեանի առաջնորդութեամբ սկսաւ և երեսուն տարի անոր սգիովը շարունակուեցաւ, մինչեւ յաղթանակ:

Բիւզանդիոնի հետ չափուող և յարձակողական քաղաքականութիւն վարող հրգոր Պարսկաստանը կ'ուզէր տիրապետել հայկական բարձրավանդակին և կ'ուզէր ընկճել հայերը՝ որոնք քրիստոնեայ դառնալէ ետք, Մեսրոպի շնորհիւ գիրի տէր դարձած՝ արեւմտեան մշակոյթի ազդեցութեան տակ, աւելի մօտիկութիւն ցոյց կուտային Բիւզանդիոնի:

Մարզպանութիւնն ու ներքին պետական պաշտօնեաներ՝ տուրքերու ծանր զբրութիւն մը կը փորձէին կիրարկել Հայաստանէն ներս: Յազկերտ՝ պարսից թագաւորը, Վրաստանի և Աղուանից երկրի համար ալ նոյն ընթացքը որդեգրած՝ կը յուսար զիւրաւ իրեն ենթարկել Անդրկովկասեան երկրները ուրեմն կրօնափոխութեան առաջարկին ետին Բիւզանդիոնէն հայերը հեռու պահելու ծրագիրն էր որ գործադրութեան կը դրուէր:

Հայերը թագաւոր չունէին, սակայն ունէին սպարապետ մը՝ Վարդան Մամիկոնեան անունով, արգարեւ, ան թոռն էր մեծ Հայրապետին՝ Սահակ Պարթևին, կրթուած էր մեծ հօրը ազնուական շունչովը: Անոր ազգային զգացումներովը սրնած և քրիստոնէական հաւատքի ճշմարտութիւններովը խանդավառ տրպար մը՝ իրաւ հայու, որուն համար հաւատք և ազգութիւն, անբաժանելի սրբազան միութիւն մը կը կազմեն: Եւ այդ սրբազան միութեան սպառնացող վտանգներուն դէմ կանգնելու, անոնց կուրծք տալու և զանոնք նահատակութեան գնով ջախջախելու գաղափարին դրօշակիրն էր ան:

Հայերը, եթէ 449ի Արտաշատի ժողո-

վին մէջ գրեթէ միաձայնութեամբ կը մերժէին պարսից անաջարկը, ապա Տիգրոն կը կանչուէին գլխաւորութեանը ինչպիսի ծանր պատասխանատուութիւն մը կը ծանրանար իրենց ուսերուն հետէ աներես-զըրազալ տակաւնութիւնը ընդունելով չվերադառնային Հայաստան:

Արքայական գահուն թափուր վիճակը, տեսակ մը յուսալքումի մատնած էր ողջ հայութիւնը: Նախարարները, մեծ մասամբ Տիգրոնի ծախուած, իրենց շահը կը հետապնդէին: Ատրուշանները կը բարձրանային, կը բազմանային և ամէն կողմէ մոգերուն երգը կը լսուէր այլեւ... Սկսած էր պարսկական հալածանքները, գործադրութեան դրուած էր Սասանեան ծրագիրը, վտանգուած էր հայ ժողովուրդը և իր ազգային-կրօնական սրբութիւնները պիտի քանդուէին եթէ երեք Հայ Եկեղեցին զոհաբերութեան իր քաժինը բերած չըլլար:

Ինչ կը մնար ընել հայ ժողովուրդին, եթէ ո՛չ լսել Վարդանի ձուռը, որ ազգային ինքնավարութեան, ազգային ինքնագոյութեան, կոչ մըն էր — վտարել Պարսիկը հայ հողերէն, ազատօրէն պաշտել հայ հաւատքը և թուրք տալ հայ մշակոյթին, որ ինչպէս ըսած է՝ «Վախը բերահաւատութեան նշան է, քերահաւատութիւնը մենք վաղուց ենք մերժել: Երա հետ քող վախն էլ փախցի մեր մտքերից ու նպատակներից»:

Աւրեմն տեղի ունեցաւ Վարդանանց պատերազմը հիմղերորդ դարու: 451 թըւականի Մայիս 26ին, Աւարայրի դաշտին մէջ, Տղմուտ գետի ափին, Վարդանի առաջնորդութեամբ, որոնք իրենց արեւմբը ներկեցին հայրենի հողը և անոնցմէ 1036՝ վկաներ, հերոսաբար ինկան սաղմաբեմին վրայ, գիտակից մահուամբ, ինքնաթոծար նահատակութեամբ:

Ի արբարոս պարսիկներու թիւով շատ, գերակշիռ քանակը, որ խուժած էր

Հայոց Աշխարհը, մեր սրբազայրերը քանդակելու և զանոնք ատրուշաններով փոխանակելու առաջագրուութեամբ, իր գէժը զըտաւ դիւցազնական ոգիով զինուած մարտիկներու լէգէոն մը, ուր իր կորուստներուն ետապատիկ թիւով գոհեր խից անոր շարքերէն: Հայրենավրէժ կորիճներու մը՝ զած այս ճակատամարտը ս'չ թէ զէնք ու գրահի կռիւ մըն էր, այլ պայքարն էր ազատաւնէ, հայրենասպաշտ և իրենց հաւատքին պահպանութեան համար մաքառիլ գիտացող սազմիկներու ընդդէմ՝ յեապիմական, բարբարոս, և խաւարամիտ գրադաշտականներու, որոնք ներխուժած էին մեր հայրենի հողը, գայն աւերելու, քար ու քանդ ընելու և քրիստոնէութեան ամէն հետք ջնջելու և արմատախիջ՝ ընելու նպատակաւ:

Այս պայքարին առաջին հանգրուանը վերջացաւ Վարդանի և իր խումբ մը վրկաններուն նահատակութեամբը Սակայն թշնամին չկրցաւ, հակառակ իր թուական դերակշռութեան և զինական առաւելութեանց, խորտակել հայկական փոքրաթիւ բանակին մարտունակութիւնը: Որով հայ բանակին հրամանատարութիւնը անցաւ փորթիզանական կռիւի, քառուեցաւ երկրին ամբողջաւ գայրերը, բերդերը, անմատոյց բարձունքները և սկսաւ ու շարունակուեցաւ այս կռիւր մտրոզը երեսուն տարիներ անընդհատ, յամառ, երկարատեւ պայքար մը, որ Սասանեաններու արքունիքը շուարումի մատնեց և հարկադրեց վերջապէս ստորագրելու «Նուարսակի գաշնագիրը, Վահան Մամիկանեանի օրով 484ին: Այդ գաշնագրով պարսկական բանակները քառուեցան մեր երկրէն, և ճանչցրեցաւ հայ ժողովուրդը իր հաւատքը ազատօրէն պաշտելու իրաւունքը, վերագարծուեցան հայ նախարարներու կալուածները, իրաւունքները և ջնջուեցան այն արտասոց օրէնքները, որոնք նախապէս հրամանագրուած էր:

Մենք՝ յետորդներս, ամէն տարի կը նշենք յիշատակը այս անեղ զօտեմարտին, ուր մեր ծիրանածին արժիւնները յոռոջ խիզախութեամբ պայտն հաւատոյ և հայրենեաց խօսքը ունենալով սրպէս նշանաբան, ին-

ՏՈՔԹ, ԷԼԻԶԱ ՄԵԼԲՈՆ ԱՐԴԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՌԻՍՄԱՆՑ ԵՒ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՀԻՍՆԱԴՐԱՄ

Հաճոյքով տեղեկացանք թէ ամերիկահայ անուանի վիրաբոյժ Տոքթ. Էլիզա Մելբոն, Պելմանթէն, Մենսէուսէց, 100,000 տոլարի սկզբնական նուիրատուութեամբ մը Հ.Բ.Է. Միութեան մօտ հաստատած է «Տոքթ. Էլիզա Մելբոն արդի հայագիտական ուսմանց և կրթութոշակի հիմնադրամ»ը ի յիշատակ իր ամուսնոյն՝ սոյր. փառտարան Սամուէլ Մ. Փայէմեանի:

Այս Հիմնադրամը կոչուած է գառնալու ազգապահպանման կարեւոր ազգակ մը, տակուն արժանապէս չգոհացուած մշակութային կարիքներու ընդառաջող օրինակելի միջոց մը: Հիմնադրամին նպատակն է՝

ա. Ստորակ հայերէն լեզուի, գրականութեան, պատմութեան, հայ մշակոյթի և հայկական այլ արժէքներու յատկապէս 17-րդ դարէն սկսեալ շրջանի ուսումնասիրութեան և ծանօթացման՝ կըրթութոշակներով, պարզեւներով, հրատարակութիւններով, գիտական պրպտումի և գրասխօսութեանց համար յատկացումներով:

բ. Քաջալերել Ամերիկա կամ Յրանսան ծնած հայ ծննդւումով արժանաւոր արդաք և ազջիկներ որ ուսանին նախընտրաբար Հայաստանի մէջ, կամ Միջին Արեւելքի և Եւրոպոյի հայ կրթական բարձ-

կան հերոսական մահով: Այսօր ալ թող մեր սրտերը այդ հայրենանուէր նահատակներու կենսանորոգ յիշատակներովը զօքսման, գիւրդարուելու համար օտարացման և ձուլման վտանգներուն:

Ո՞վ հայ երիտասարդ, Վարդանի կամքն ու հաւատքը բարձր պահէ՞, որովհետեւ ան ՀԱԻԱՏՔՈՎ և ԿԱՄՔՈՎ է որ յողթեց:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ 59րդ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

Հ.Բ.Ը. Միութեան 59րդ Ընդհանուր ժողովը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 28 Հոկտեմբեր 1972-ին Ամերիկայի Հայոց Առաջնորդարանի Կ Կիւլպենկեան Մշակութային կեդրոնի Գավուքճեան սրահին մէջ, Նիւ Եորք:

Ընդհանուր ժողովին կը մասնակցէին 115 իրաւասու անդամներ, որոնք կը ներկայացնէին 1480 իրաւասու ձայներ՝ ըստացուած Միութեան զանազան երկիրներու մասնաճիւղերէն:

Ժողովին հիւրաբար ներկայ էին ըՍփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի Ամերիկայի Բաժնի վարիչ Պր. Պարզեւ Մարտիրոսեան և Հ.Բ.Ը. Միութեան Թեհրանի Մասնաժողովի անդամ Տոքթ. Ալեքսանտր Բաղդեան:

Ընդհ. ժողովին առաջին նիստը բաց-

րագոյն օճախներու և կամ ամերիկեան համալսարաններու հայագիտական քաջածանօթ բաժիններուն մէջ:

Հիմնադրամի տրամադրութիւնները կը ցուցնեն Բարեբարութիւն ոգին և ձրգտումները: Արդարեւ՝ Տոքթ. Էլիզա Մեկքոն անգուզական հայուհի մըն է: Ան աւարտելէ ետք Եփրատ Գոլէճը՝ տուննախնայ մեկնած է Ամերիկա և հայու կամքով հետեւած է Թաֆց համալսարանի բժշկական ճիւղին, 1916-ին վկայուելով իրրեւ մասնագէտ կանանց և մանուկներու հիւանդութեանց Գիտական-բժշկական իր բազմազարդ վիճակին մէջ իսկ, Տոքթ. Մեկքոն իր ողբացեալ ամուսնոյն հետ միշտ հողորդ մնացած է ազգային կեանքին, որուն պայծառութեան համար իր լայն օժանդակութիւնը երբեք խնայած չէ:

Կեդր. վարչ. ժողովը երախտագիտութեամբ ընդունած է Տոքթ. Էլիզա Մեկքոնի նուիրատուութիւնը՝ զինք և իր ողբացեալ ամուսինը՝ Սամուէլ Մ. Գալէմեան, հռչակելով Հ.Բ.Ը. Միութեան Բարեբար Անդամներ:

Լեցաւ տնտեսական ժամը 10.30ին, Ս. Վարդան Մայր Տաճարի Լուսարարագետ արժանապատիւ Տ. Մամբրէ Քհնյ. Գուզուեանի աղօթքով: Ան կը ներկայացնէր Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, որ թեմական գործով կը բացակայէր քաղաքէս: Ապա նախագահ Ա. Մանուկեան կարգաց 1972 տարուան ընթացքին մեզմէ անդարձ մեկնած անդամներուն անուանացանկը, որմէ ետք ներկաները յտնկայս լուծեամբ յարգեցին անոնց և Միութեան հիմնադիրներուն և վաստակաւորներուն յիշատակը:

Իր տարեկան ճառին մէջ նախագահ Ա. Մանուկեան սրտագին ողջունեց 59րդ Ընդհանուր ժողովին մասնակցող իրաւասու անդամները իրրեւ ներկայացուցիչները Միութեան աշխարհացրիւ անդամակցութեան: Ան խոր գոհունակութեամբ յայտարարեց, թէ Միութիւնը իր ազգապահպանման նպատակներուն համար ծախսած էր 1.636.000 տուարի գումար մը, որ 1972-ի բազմատմամբ 216.000 տուար աւելի էր: Սոյն պատկանելի գումարին 1.242.000 տուարը տրամադրուած էր կրթութեան գործի, այսինքն ազգապահպանման յատկացումներու 76 առ հարիւր, մշակութային ձեռնարկներու՝ 118.000 տուար, երիտասարդական շարժումներու՝ 77.000 խնամատարական կարիքներու՝ 127.000 տուար, ազգային-կրօնական հաստատութեանց և անհատներու՝ ըստ կտակային տրամադրութեանց՝ 69.000 տուար: Իր շահեկան ճառը եզրափակելով, Պր. Մանուկեան արագ ակնարկով մը ներկայացուց այն ակներեւ յաջողութիւններն ու արթնութեան երեւոյթները որոնք տարւան միջոցին պարզուած էին Միութեան Հիւսիսային և Հարաւային Ամերիկաներու, Եւրոպայի և Միջին Արեւելքի շրջանակներուն մէջ, յայտարարելով թէ 66 տարիներու ազգանուէր ծառայութեանց վաստակով բեռնաւոր Հ.Բ.Ը. Միութիւնը չի փոփառքի իր գործունէութիւնները սահ-

— Ընդհանուր ժողովի գիտակց տեսարան մը.

Չափե՛ն աջ՝ — Արմ. Տ. Մամբրե ԲՏՅԼ., Տեարք Ալէք Մանուկեան,
Միտար Հայկեց, Գրիգոր Մազսոտեան:

մասնավակելով ինք իր մէջ կծկուել, այլ կ'ուզէ լրիւ շափով արժեցնել իր նախա-
ինամական գերը հայ կեանքին մէջ, որ-
քան առնն որ կը վայելէ բնգհանրապէս
հայ ժողովուրդին և մասնաւորաբար
Միութեան անդամակցութեան ու գիհանձն
բարերարներուն զօրավիզը:

Ընդհ. Տնօրէն Պր. Մ. Հայկենց ներ-
կայացուց Միութեան 1971 տարեշրջանի
գործունէութեան տեղեկագիրը, որ այս
տարի հաշուական տախտակներով առաւել
ճօխացած էր:

Կեդրոնական Վարչ. ժողովի գանձա-
պահ Պր. Արթին Ասլանեան գրաւոր զեկոյ-
ցով մը ներկայացուց Հ.Բ.Ը. Միութեան
1971 տարեշրջանի ելեւմտական կացու-
թիւնը, ինչպէս նաև անդրադարձաւ արժե-
թուղթերու շահարկման կերպին մէջ վեր-
ջերս կատարուած բարեղէպ փոփոխու-
թեան: Միութեան բնգհանուր հարստու-
թեան կամ գոյքին մասին խօսելով, գան-
ձապահը ծանոց թէ Բարեգործականի
հարստութիւնը 31 Դեկտեմբեր 1971-ին
տամարական արժէքով 20.827.000 տոլար
կը գնահատուէր: Ժողովականները կարգ

մը լուսարանութիւններ ստանալէ ետք,
գնահատելով վաւերացուցին Միութեան
1971ի գործունէութեան բնգհանուր և հաշ-
ւական տեղեկագիրները:

Ընգհանուր ժողովին Ա. Նիտուր փակ-
ւեցաւ կէտօրէ ետք ժամը 12:30ին:

Ընգհ. ժողովի Բ. Նիտաին ոկիզբը
կատարուեցաւ Կեդրոնական Վարչ. ժողովի
եռամեայ պաշտօնաւարութեան շրջանը
բարբաձ անգամներուն տեղ մասնակի
ընտրութիւն: Նշանակիչ Յանձնախումբի
առնեապէս Պր. Ռիշըրս Կրեկըրիի կողմէ
ներկայացուած բնտրելիներու երկպատիկ
ցանկի մը վրայէն, գաղտնի քուէարկու-
թեամբ, վերընտրուեցան Օր. Լիլա Գարա-
կէօգեան, Տօքթ. Վարդգէս Մկրտիչեան,
Տիգրան Սմտարեան և Եղօւարդ Մարտիկ-
եան Մ. Նահանգներէն, Պր. Արա Չամ-
քերթէն, Մօնշեղ Ճիւրճեան, Ռոսէ Ջըր-
բաշեան՝ արտասահմանէն, և իբր նօր
անգամ բնտրուեցաւ Փրնեւ բնակող Պր.
Էօմէն Է. Բարազեան:

Մինչ քուէախուզութիւնը կը կա-
տարուէր, նախագահին հրաւերով Մամբրէ
ԲՏՅԼ. Գուզուեան կարգաց Առաջնորդ Թոր-

Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄՁԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ

Հանրութիւնը տեղեակ է թէ քանի մը տարի առաջ անզուգական ազգային բարերար նախագահ տիար Ա. Մանուկեան Հ.Բ.Ը. Միութեան մօտ հաստատեց պատկառելի հիմնադրամ մը՝ Հայ Մշակոյթի պահպանման և զարգացման սատարելու գլխաւոր նպատակին համար:

Այսու պարտք կը զգանք ներկայացրնելու Ա. Մանուկեան Մշակ. Հիմնադրամի կանոնադրական առաջադրութիւններն ու իրենց գլխաւոր գիծերուն մէջ՝ անոր իրազօրծումները կազմութենէն ի վեր:

ա. Սատարել Սփիւռքի մէջ Հայ Լեզուի, Հայ Գրականութեան, Հայ Արուեստներու, Հայ Ոգիի և ազգային ժառանգութեանց պահպանումին և զարգացման:

բ. Օժանդակել հայերէն լեզուով գրական, գեղարուեստական և պատմաբանասիրական արժէքաւոր երկերու և մենագրութեանց հրատարակութեան:

գ. Օժանդակել Հայ Մշակոյթին վերաբերող օտար լեզուներով արժէքաւոր երկերու հրատարակութեան:

դ. Օժանդակել տնտեսական անձուկ պայմաններու մէջ գտնուող կամ ֆրզիքական անկարողութեան մատնուած հայ մըտաւորականներու, կրթական մշակներու, արուեստագէտներու, ինչպէս նաև հայ ժողովուրդին կարեւոր ծառայութիւններ մատուցած օտար կարօտ դէմքերու:

գոմ Ա.բ.ք. Մանուկեանի ողջոյնի և գնահատանքի նամակը ուղղուած Ընդհ. Ժողովին:

Տօքթ. Ա. Կէօնճեան ներկայացուց Որոշումներու Յանձնախումբին բանաձեւերը, որոնք կարգ մը յաւելումներով ընդունուեցան ժողովին կողմէ:

Հ.Բ.Ը. Միութեան ԾԳրգ Բնդհանուր ժողովը փակուեցաւ երեկոյան ժամը 5-ին, նախագահ Ա. Մանուկեանի շնորհակալութեան և գնահատութեան ջերմ խօսքերով:

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ե. Պարգևատրել պարբերական մըրցանակներով՝ արժանաւոր հայ գրողներ, արուեստագէտներ և տաղանդաւոր սկզբնակներ՝ արուեստի և գրականութեան մարզերուն մէջ:

զ. Օժանդակել գերազանցօրէն ազգային աւանդութեանց պահպանումին և մշակոյթին զարգացման նուիրուած երիտասարդական կազմակերպութեանց և շարժումներու:

է. Օժանդակել հայագիտական ուսմանց զարկ տուող հիմնարկներու և համալսարաններու:

Կեդր. Վարչ. Ժողովէն նշանակեալ Գործադիր Մարմին մը, որուն նստավայրն է՝ Տիթրոյիթ, Միշիկըն, կը վարէ Հիմնադրամին գործունէութիւնը՝ անոր Կանոնագրով առաջադրուած վերոյիշեալ նըպատակներուն և Կեդր. Վարչ. Ժողովէն վաւերացուած ամավարկի սահմաններուն մէջ:

Հ.Բ.Ը. Միութեան Ա. Մանուկեան Մշակութային Հիմնադրամի մայր գումարը կամ գոյքի հաշիւը Հօկտեմբեր 31, 1972-ին կը հասնէր 2,031,748 տոլարի, մինչ անոր յատկացումներուն և օժանդակութեանց ընդհանուր գումարը՝ 1,379,317 տոլարի, հետեւեալ կերպով:

1. Դպրոցներու, մշակ. և երիտ.	
կեդրոններու կառուցման.....	844.210
2. Երիտ. շարժումներու	218.067
3. Կրթական և մշակութային ձեռնարկներու	176.905
4. Ազգային մշակներու և տարեց վաստակաւոր ուսուցիչներու.....	51.517
5. Գիրքերու հրատարակութեան կամ անոնց սպասման	27.077
6. Մրցանակ, մրցանքի կազմակերպութիւն, պարգևատրում	19.470
7. Զանազանք	12.071
	Ընդհ. Գումար 1.379.317

Շնորհիւ Ա. Մանուկեան Մշակ. Հիմնադրամին, Հ.Բ.Ը. Միութիւնը կրցաւ նոր շարժում և խանդավառութիւն ստեղծել մասնաւորաբար երիտասարդներու մօտ,

ԳԱՀԻՐԷԻ Է. Բ. Ը. ՄԻՊԻԹԵՆԷՆ ՆԵՐՍ

ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՊԱՏՈՒԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ի պատիւ նոր Վեթերաններուն

Շաբաթ, 21 Հոկտեմբեր 1972, կ.ե. ժամը 9.30ին Հ.Բ.Ը.Մ.Նուպարի մարզաբանին սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ-Պատուասիրութիւն մը ի պատիւ Հ.Բ.Ը.Միութեան Գահիրէի նոր վեթերան անդամներուն, հովանաւորութեամբ՝ Եգիպտոսի Հոգևոր Պետերոս և Նախագահութեամբ՝ Հ.Բ.Ը.Միութեան կեդր. Յանձնաժողովի յարգելի ատենապետ Պր. Յովհաննէս Բէնեանին:

Այս ընդունելութեան իրենց բարձր ներկայութիւնը բերին Գեր. Ռաֆայէլ Եպս. Պայեան (Առաջնորդ եգիպտոսի Հայ Կաթողիկէ համայնքին), Գերշ. Տ. Զաւէն Եպս. Զինչինեան (Առաջնորդական Տեղապահ եգիպտոսի հայոց), Հոգշ. Տ. Պետրոս Վրդ. Թարմուհի և Հոգշ. Յովհաննէս Ահմարանեան (Հայ Կաթողիկէ եկեղեցիէն), Արժ. Տ. Նարեկ Քհնյ. Ֆրընձեան, Տէր և Տիկ. Աւետիս Ն. Չազրճեան (Նախագահ Հայ Աւետարանական համայնքի), ՊՊ. Արթո Պըլլըքտանեան (Ատենապետ Պատկ. Թեմական Ժողովի), Հայկազուն Քիւրքճեան (Ատենապետ Պատկ. Քաղաքական Ժողովի և Փոխ-Ատենապետ Հ.Բ.Ը. Միութեան):

ստարել կրթական և մշակութային բազմաթիւ ձեռնարկներու, զարկ տալ մեր արուեստներուն՝ հրատարակելով գեղարւեստական և հայագիտական երկեր ինչպէս նաև քաղաքներէն արուեստադէտներ; և զօրափոխ կանգնել մեծ թիւով կրթական և աղբային մշակներու, յատկապէս ցարգ մտայուած ու համեստ երախտաւորներու:

Լիայոյս ենք որ Հ.Բ.Ը. Միութեան Ա. Մանուկեան Մշակ՝ Հիմնադրամի Գործադիր Մարմինը պիտի շարունակէ իր ազգանուէր զործունէութիւնը զայն առաւել ևս արդիւնաւոր դարձնելու ձգտումով:

ԴԻՒԱՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՁ. ԺՈՂՈՎԻ

Նիս Եորթ, 31 Յունուար 1973

Առաջնորդական Տեղապահ եգիպտոսի Հայոց Գերշ. Տ. Զաւէն Ա. Եպս. Զինչինեան խօսած պառնոն

թեան կեդր. Յանձնաժողովի): Ազգ. Իշխանութեան անդամներ, հայ մամուլի ներկայացուցիչներ, ինչպէս նաև Միութեան անդամներ և բարեկամներ:

Այս խնջոյքին ընթացքին տեղի ունեցան ուղերձներ և գեղարուեստական յայտապիր:

Այսպէս ջերմիկ տրամագրութեամբ սրտապնդուած՝ Հ.Բ.Ը.Միութեան Գահիրէի Մասնաժողովի վարչութեան ատենադպիր՝ Պր. Նորայր Տէօլլէթեան բացման խօսքը կատարեց, որ վարեց նաև երեկոյթին յայտագիրը գնահատելի ձեռնհասութեամբ: Ան անդրադարձաւ Մասնաժողովի

Մասնաժողովի ատենապետ՝ Պր. Յակոբ Էքսերնեան Էյոյթի պահուհուն, ինչպես նաև պատուոյ սեղանեն մաս մը՝ (ձախեն աջ) Գերշ. Տ. Զառեն Ս. Նպս. Չինչիկեան, Տիկ. Ալիս Գեհեաեան Տերեա Տիկ, Ահետիո՛Ն. Զագրնեան Էա Տերեա Տիկի՛ն Հայկազուն Գիրքնեան:

տարած աշխոյժ գործունէութեան, նաև ապագայ ունեցած ծրագիրներուն շուրջ: Իր խօսքին աւարտին հրաւիրեց վարչութեան յարգելի ատենապետ՝ Պր. Յակոբ Էքսերնեան, որ հանդէս գայ վարչութեան պաշտօնական պատգամով:

Ան խնամուած ուսումնասիրութեամբ մը ուրուագծեց Հ.Բ.Լ.Մ իութեան պատմական անցեալն ու ներկան, մասնաւոր համաշխարհային Առաջին Պատերազմին ստեղծած խուճապահար որբերու, տարագիրներու և կարօտեալներու օգնութեան ձեռք մեկնած այս վիթխարի կազմակերպութեան միջոցառումները՝ հայ ժողովուրդի վէրքերը սպիտակեցու համար, որոնց կը յաջորդէր ուսումնական թէ կրթական ծրագիրներու գործունէութիւնը, որ տասնեակ տարիներէ ի վեր կը շարունակուի, ինչպէս կը վկայեն մեր գաղութերուն մէջ բարձրացող լոյսի և գիտութեան կոթողները: Պր. Յ. Էքսերնեան յանուն Մ իութեան շնորհաւորեց նոր վեթերանները, մաղթելով անոնց առողջութիւն և երկար կեանք:

Ի վերջոյ ան իր խօսքը եզրափակեց Մասնաժողովի վարչութեան մասնաւոր շնորհակալիքը, յայտնելով Հ.Մ.Լ.Մ. Նուպարի Տիկնանց Յանձնախումբին, ինչպէս նաև Հ.Մ.Լ.Մ. Նուպարի վարչութեան որ սիրայօժար տրամադրեց այս հաւաստիքը մեր ձեռնարկին ի նպաստ ընձեռելով ամէն գիւրութիւն:

Ներկաները բուն ծափերով իրենց գոհունակութիւնը յայտնեցին յարգելի ատենապետին:

Յանուն նոր վեթերաններու խմատաւից ուղերձ մը կարգաց վաստակաւոր զբոյժ՝ Պր. Արմէն Տատուր և շնորհակալութեան խօսք ըրաւ Հ.Բ.Լ.Մ. ի այս առթիւ իրենց եղած պատիւին համար:

Նոյնպէս նոր վեթերան անդամներէն, երախտագիտական և շնորհակալական խօսք ըրաւ Մասնաժողովի նախորդ շըրջաններու ատենապետ Պր. Հայկազուն Գիրքնեան: (Սոյն երկու գնահատական խօսքերը հրատարակուած է յաջորդ էջով):

Ապա տեղի ունեցաւ նոր վեթերան անդամներու վկայականաց բաշխումը հաւգիտաւոր արարողութեամբ, օրուան հիւրերուն ձեռամբ: Եւ այսպէսով Գահիրէի Հ.Բ.Լ.Մ իութեան ստուար վեթերաններու անուանացանկին վրայ աւելցան 15 նոր անուններ որոնք են:-

ՊՊ. Ալեքսանեան Արամ, Աւագան Արա, Գալֆայեան Նազարէթ, Թաշգարուհեան Յակոբ, Թումայեան Կարապետ, Ժամկոչեան Յակոբ, Կիւլեան Եղուարդ, Մեարտեան Անգրանիկ, Չէրչեան Կարապետ, Սարեան Վահան, Սմարեան Յակոբ, Տատուր Արմէն, Տոնիկեան Յովհաննէս, Գիրքնեան Հայկազուն և Գիրքնեան Տելեմաք: «Տեղեկատու» պարբերաթերթը ևս կը շնորհաւորէ նոր վեթերանները՝ լա-

Հ. Բ. Ը. Մ Ի Թ ո ս ր Ե տ ն
 Կ ե ղ ր . Յ ան ձ ն ա ժ ո ղ ո վ ի
 ա տ Ե ն ա ղ Ե տ Է և հ ան -
 ց ի ս ո ս ր Ե տ ն ն ա խ ա ղ Կ ան
 Պ ր . Յ ո ղ ճ ն ան Ե ն Կ Բ Ե ն -
 Է տ Ե ն կ ր յ ան ձ ն Է վ ր -
 կ ա յ ա կ Կ ան ր Մ ա ն Է ա ժ ո -
 ղ ո վ ի Վ ա ր ջ ա կ Կ ան ան -
 ց ա մ Պ ր . Յ ա կ ո ղ Ժ ա մ -
 կ ա ջ Ե ն Ե ի :

ա ա ղ ո ջ ն ց ն ն կ ո ղ թ ի ւ ն ն Ե ր ո ղ :

Այս պատասխանատվեան խանդավառութիւնը և փայլը աւելցուցին նաև Սր. Մարտի Ստալինի, որ իր գեղեցիկ ձայնով երգեց Այվազեանի «Հայաստանը», իսկ ի յարգանս վեթերաններուն «Հերոսների Կենացը» հայրենասիրական երգերը, որոնք գնահատուկն ջերմ ծափերով: Ապա Պր. Ա. Ետիս Մոզոսեան ներկաներուն հրամայուց «Քարերորդ» ինքնագիր երգիծախառն ուսուանքը, որը ներկաներուն ծիծաղը չարմեց և գնահատուկն երկար ծափերով: Պր. Կարո Նազիրկանեան արտասանեց Արբանամ Բաշխունիի «Հայրենիքը», յաջող եղանակով, որուն համար կը շնորհաւորենք զինք:

Մասնաւոր շնորհակալութեան խօսք ունինք որուն պատրաստուած համեզ ձաշերուն տարնութեամբ, որոնք սիրայօժար կերպով պատրաստուած էին Հ. Բ. Ը. Մ. Ի. Թ. Կ. Նաչարի Տիկանց Յանձնախումբին կողմէ: Անոնք ամէն անթիւ համագործակցարար գործի կը լծուին ու իրենց գերը լիւսը կատարելով, բարձր կը պահեն Հայ Կնոջ անունը եզրպատահայ հասարակական կեանքէն ներս:

Հաճոյքով կը հաղորդենք նաև, որ նոր անդամակցութիւններու արշաւի ծանուցման ընդառաջելով, սոյն հանդիսութեան ընթացքին կատարուեցան բազմաթիւ զխմբեր ներկաներուն կողմէ: Այս առ-

թիւ աւելցնենք որ անդամարշաւի արձանագրութիւնները կը շարունակուին, իսկ զխմբագիրները տատանալու համար կարելի է գիտել Միութեան գրասենեակը:

Հուսկ ուրեմն, փակման խօսքի առիթով հրաւիրուեցաւ Գերշ. Տ. Զաւէն Ս. Նպս. Չինչինեան, որ վեր առաւ Միութեան այս գնահատական ժէսթը՝ հանդէպ իր հաւատաւոր անդամներուն և գովեց Հ. Բ. Ը. Մ. Ի. Թ. Կ. Նաչարի և օգտաշատ գործունէութիւնը սփիւռքի մեր համայնքներէն ներս: Ու երկու հոգեւոր պետերու միարերան «Պահպանի՛՛ջ» ու աղօթքներովը՝ վերջ գրտաւ այս գովելի ձեռնարկը:

Ձերմօրէն կը շնորհաւորենք Հ. Բ. Ը. Մ. Ի. Թ. Կ. Նաչարի Մասնաժողովի վարչութեան անդամները և նորանոր յաջողութիւններ կը մաղթենք:

ԱՊԱՀՈՒՆԻ

ԽՕՄԲ՝ ՊՐ. ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ՔԻՐԻՔՃԵԱՆԷ

Յանուն այսօրուայ Հ. Բ. Ը. Մ. Ի. վերբերան հուշակոսած անդամներուն՝ շնորհակալութեան խօսք ունիմ հայ հոգեւոր պետերուն, Գերաշնորհ Զաւէն Ս. Նպս. Չինչինեանին, Գերապայծառ Ռափայէ Պայեանին, նախագահ Պր. Յովհաննէս Բենեատանին, Պատկ. Թեմական ժողովի յարգելի նախագահ՝ Պր. Արթուր Պրըքտանեանին, որոնք իրենց ներկայութեամբ պատուեցին այս

հանդիսութիւնը: Շնորհակալութիւնն նաեւ բոլոր սիրելի ներկաներուն որոնք գնահատելով Բարեգործականը, փափաքեցան պատուել անոր վերջեան անդամները:

Փառասուններու այս մեծ երկրի մէջ 1906ին, ծնունդ առաւ մեծ Միութիւնը: Բարեգործականը իր 65 տարուայ ազգային անշեջ գործունէութեամբ բարձրացաւ եւ դարձաւ սփիւռքի մեծագոյն կազմակերպութիւնը, իր հետ բարձրացնելով նաեւ եգիպտահայ գաղութին անունը եւ վարկը: Մեր պատուական գաղութը տուաւ Պողոս Նուպարներ եւ Մելգոնեաններ, որոնք իրենց խնկելի օրինակով բոցավառեցին սրտերը Բարեգործականի այժմու ղեկավարներուն՝ Ալիք Մանուկեանին, Տոքթ. Վարդգէս Մկրտիչեանին եւ իրենց բազմաթիւ բարերար ընկերակիցներուն:

Եթէ այսօր հայ սփիւռքը կայ եւ կը գոյատեւէ, անոր մէջ մեծ բաժին մը ունի Բարեգործականը: Արդարեւ եթէ ջրլային Հ.Բ.Բ.Մ.ի սեփական եւ հովանաւորուած, հայկական վարժարանները Սոսրիոյ եւ Լիբանանի մէջ, այդ շրջանի աւելի քան 250 հազար հաշուով գաղութը ապահովաբար պիտի ջոհենար իր այսօրուայ փայլը եւ բարեշէջութիւնը: Հպարտ ենք հաստատելու որ Բարեգործականը միջազգային ջափանիչով եւ տարողութեամբ հոգաց մեր սփիւռքի պահանջները, բաւարարութիւն տալով մանաւանդ անոր կրթական եւ մշակութային պետքերը, 65 տարի անդադար, տակաւ ուռնանալով եւ աւելի եւս ընդարձակելով իր գործունէութիւնը, այս անգամ ուղղակի հայապահպանման գծով, փրկելու համար մեր բեկորները ամենօրեայ ձուլումէ, մանաւանդ հոն՝ ուր վտանգը աւելի սպառնալից է, ինչպէս Հիւսիսային եւ Հարաւային Ամերիկաներուն մէջ:

Հաւարուիք Բարեգործականին շնորհ եւ պահպանէք զայն բոլոր գաղութներուն մէջ, որպէսզի իր առաքելութիւնը շարունակէ եւ հայը գոյատեւէ:

Վեցցէ՛ Բարեգործականը, կեցցէ՛ն անոր մեծանունն ղեկավարները, ի փառս հայ ժողովուրդին:

ՈՒՂԵՐՁ՝ ՊՐ. ԱՐՄԷՆ ՏԱՏՈՒՐԻ ԿՈՂՄԷ

Սիրելի Հայրենակիցներ,

Շատեր կարծեն թերեւս, թէ մենք «Շրջանաւարտներն» ենք Հ.Բ.Բ. Միութեան եւ թէ մեր «հանգստեան» կոչուելու առթիւ կը ստանանք Վերելուանի վկայականը, իբր գնահատու յիսն երկու տասնեակ տարի մեր անդամ ըլլալուն:

Համազգային կենսական պահանջքի մը պատմական ծնունդ էր Հ.Բ.Բ. Միութիւնը: Առաքելութիւն մը բարի ու մարդկային վստահուած էր անոր եւ զինուորեայներն էին անդամները մեծ պգտիկ, բոլորք՝ առանց սեռի կամ դասանանքի խտիրի:

Կար գետին մը՝ ղժբախտին հասնելու գործունէութեան դաշտը՝ ուր միացաւ հայը: Հայերու այս միութեան շնորհիւ մեծցաւ ու զօրացաւ Բարեգործականը՝ որ տասնամեակներ ամբողջ բաշխեց փրկարար բարիք:

Իբր մեծագոյն եւ ամենապատկառելի Կազմակերպութիւնը հայ Սփիւռքին՝ Բարեգործականը մեր ղժբախտ օրերուն տէր կանգնեցաւ հայ ժողովուրդի անսուղ փշոյրներուն, բացաւ լոյսի ու կեանքի նամբան անոնց առջեւ՝ որպէսզի տեսնէն մեր սարը Մասիս, Էջմիածինը սուրբ եւ Հայրենիքը հրաշագեղ: Գիտէն, հրնուանքի իրենց արցունքին մեջէն այն ամենը՝ որ կերտեր է անտրտունջ նուիրումով եւ անսահման սիրով, մեր ժողովուրդը հայրենի: Գիտնա՛ն՝ որ կրակն ու մոխիրը, ցանն ու վիշտը, զրկանքն ու գոռու մը ջէն անցեր զուր տեղը եւ վստահ ունինք ամեն պատճառ հա՛յ ապրելու, հպարտօրէն հայ:

Այսօր ջոհնիք որբեր, անտեր ու անոր վերապրողներու աղէկարշ զանգուածներ: Զոհնիք՝ որովհետեւ սպիացած են մեր վերքերը, շէնցած՝ մեր բոյները մայր հողին վրայ թէ հիւրընկալ երկիրներու մէջ:

Մեր մշակօլոյքի ամբողջներուն՝ ուսումնարաններուն, երիտասարդական-մարզական կեդրոններուն, մշակութային ակումբներուն եւ անոնց նուիրեալներուն, զիրի ու արուեստի աշխատասրահներուն, այսինքն՝ հայը հայ պահող, Սփիւռքի մէջ մեր գո-

ԹԵՅԱՍԵՂԱՆ Ի ՊԱՏԻ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ ԵՐԿՍԵՌ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹԵԱՆ

յոթեան պայքարի քաջարի մարտիկներուն գորավիզ կանգնելու սրբազան պարտառութի՛նն է—բարոյական եւ նիւթական— որ կը ծանրանայ օրէ օր քիչ մը առելի կըշիտով՝ մեր Միութեան վրայ:

Չկայ բնաւ հանգիստ հայուն՝ որ ազնիւն ու վսեմ գոյամարտի մէջ է, պահելու համար իր դիմագիծը հարազատ, իր լեզուն Մեսրոպեան, իր հաստքը հայկական:

Եւ ամէն նոր Սերունդ ունի—նախորդներուն օրինակով—իր պարտքը կատարելիք հանդէպ Ազգին ու Մայր Հայրենիքին:

Այսօ՛ր ալ ծարաւ են զանգոռածները, բայց լոյսի՛ ծարաւ, Իմաստօրբիւն եւ Գիտութիւն նանջնայու ծարաւ:

Այսօ՛ր ալ տեղի կ'ունենայ Ջարպը, բայց ձերմակ եւ առանց արիւնի, օտար հորիզոններու տակ, ոչ թէ անապատներու կամ գիշերներու մոռ յոթեան մէջ, այլ բազմաբնակ քաղաքներու ժխտին ու լոյսերուն. բոլորի՛ն աչբին առջեւ:

Հայապանպան այս գերազանցապէս մշակութային, ազգային ու մարդկային առարկութեան հրեշտակը կոչուելու պատիւն ունի Հ.Բ.Բ. Միութիւնը:

Եւ որքան գորանայ, տնի ու բարձրանայ արտերկի հայը հօգիի ու միտքի իր մըշակներով՝ այնքան առելի կ'ապրի Սփիւռքը, իբր անկորնցելի մասը Մայր Հայրենիքին: Որովհետեւ ամէն ապրող հայ՝ հարազատ մասնիկն է Հայաստանին, ու ամէն մեանող հայ՝ կորսուած փշօտքը Հայրենիքին:

Մեր գոյութեան արեւտ կամ փշոտ նամբուն վրայ, մենք պետքն ունինք այս նսկայ Մատին, Հ.Բ.Բ. Միութեան՝ որուն մշտագայար նիւթերուն տերեւ է իւրաքանչիւր անգամ:

Տարիները կ'անցնին, ոսկի տերեւները կը բափին, ծառք սակայն պետք է մնայ դայար ու գարդարուի նո՛ր տերեւներով:

Հրամայական է ապահովել ամէն տեղ՝ մշտատեւ անը Բարեգործականին, ՆՈՐԱԳԻՐ անդամներով:

Եւ ասիկա՛ մե՛ր իսկ բարիքին համար: Ուրեմն յաջողութիւն:

Ուրբաթ, 12 Յունուար 1973 կ.ե. ժամը 7ին, տեղի ունեցաւ Ընդունելութիւն-Թէյասեղան մը, ի պատիւ Հ.Բ.Բ. Միութեան Յովակիմեան երկսեռ ուսանողութեան, նոր Տարուայ և Ս. Մհուռնդի սոթիւ, Միութեանն հաւաքավայրին մէջ, կազմակերպութեամբ Երիտ. Մշակութային Մարմինի: Սոյն ընդունելութեան ներկայ էին Կեզր. Յանձնաժողովի անդամներ, Մասնաժողովիս վարչական անդամներ, հայ մամուլի-նեքկաշարացի/չներ ինչպէս նաեւ ուսանող-ուսանողուհիներ:

Հաւաքովին բացման խօսքը կատարեց Պր. Աւետիս Մովսէսեան, որ ողջունել է և յաջողութիւն մաղթել է ետք հրաւիրեց Մասնաժողովիս ատենադպիր՝ Պր. Նորայր Տէօփէթեան: Ան իր ելոյթին մէջ, եզրայլութեամբ թելադրեց, որ անոնք յարատեւորէն լծուին ուսման, սորվին անվհատ, արպէսզի ուսմունքը դառնայ նպատակ, կարենալու համար պատուարեր վկայականներու հասնիլ:

Ի դիմաց Կեզր. Յանձնաժողովի Պր. Հայկազուն Քիւրքեան խօսք առնելով ոգեկոչեց յիշատակը այն բարերարներուն, որոնք հեռատես միջոցառումներուն բերմամբ, այսօր կը վայելենք, անոնց սրտին ու մտքին արգիւնաւոր հետեւութիւնը: Յարգելի ատենախօսը շեշտը դրաւ Մելքսնեան եզրայրներու այն մեծ նուիրատւութեան վրայ, որ մեր ժողովուրդը օժտեց պատուարեր կրթական հաստատութեամբ մը ի Կիպրոս:

Այս առթիւ իր պարզամը տալու հրաւիրուեցաւ Վեթերան անդամ Պր. Երւանդ Թաշճեան, որ իր հայրական յորդորները կարգաց մեր երիտասարդ-երիտասարդուհիներուն, ապա եզրակացուց ըսելով թէ Հ.Բ.Բ. Միութիւնը ապակեպատ ամրակուռ շէնք մըն է չորս կողմը բաց, որուն փարոսը կը լուսաւորէ մեր գաղթաշխարհը:

Պր. Հայկ Իրատեան իր հերթին, մասնաւոր կերպով ընդգծեց, վկայականներու տիրացման կարեւորութեան մասին, ի վերջոյ յորդորեց որ անոնք սիրեն Հ.Բ.Ը. Միութիւնը, սիրեն հայութիւնը, սիրեն մեր լեզուն, որովհետեւ մենք հայ ենք և հայ պիտի մնանք:

Օր. Սիլվա Ֆրընճեան՝ Յարութիւն Միջայէլեանի «Նոր է Տարին» քերթուածը կարդաց յստակ առօգանութեամբ, իսկ

Պետրոս Շապանեան ի գիմաց իր ընկեր-ընկերուհիներուն շնորհակալութիւն յայտ-նեց այս ընդունելութեան համար և երախտագարտութեան զգացումներ ներկայացուց Հ.Բ.Ը. Միութեան հանդէպ, իրենց վայելած հոգածութեան նկատմամբ:

Կը շնորհաւորենք երթտասարդաց Մը-շակութային Մարմինը և նորանոր յաջողութիւններ կը մտայլենք:

ՆԵՐԿՍ ՄԸ

ԳԱՅԻՐԷԻ Հ.Բ.Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍՆԱԺՈՂՈՎԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ

Նստած. — ձախէն աջ Տեարք՝ Ժորժ Միրայէլեան (փոխ-ատենապետ), Յակոբ Կրտեքեան (ատենապետ), Երուանդ Թաշեան (խորհրդական)

Ոտքի. — ձախէն աջ Տիարք՝ Աւետիս Մովսէսեան (քարտուղար), Նորայր Տեովէթեան (ատենադպիր), Ժագ Մեսրոպեան (խորհրդական), Յակոբ Յամկոբեան (խորհրդական), Հայկ Իրատեան (զանձապետ) - բացակայ:

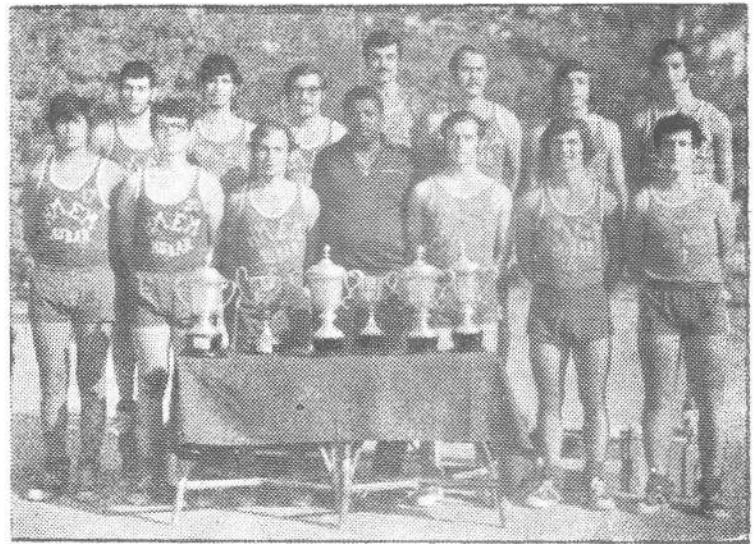
Հ. Մ. Ը. Մ. - ՆՈՒՊԱՐԻ ՁԱՇԿԵՐՈՅԹ - ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՒՆԸ

Ինչպէս նախորդ թիւով անդրադարձած էինք Փահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարի Պասքէթ-պօլի շահած մրցաշարքերուն և անոնց առընթեր ձեռք բերած բաժակներուն, ուրեմն այս բարեպատեն առիթէն օգտուելով, Փահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարի վարչութիւնը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր ի պատիւ իրենց մարզիկ-մարզիկուհիներուն՝ բացառիկ ճոխ ճաշկերոյթ-հիւրասիրութիւն մը սարքել Շարաթ, 23 Սեպտ. 1972ին Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարի մար-

զագաշին վրայ, պատուել հիւր ունենալով Հ.Բ.Պ. Միութեան մեծաշարք փոխ նախագահ Տօքթ. Վարդգէս Մկրտիչեանը, որ այդ շրջանին Եգիպտոս կը ժամանէր, կարճատեւ այցելութեամբ, Ս. Հայաստանէն վերադարձին իր ճամբուն վրայ:

Քացման խօսքը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.-նուպարի յարգելի Ատենապետ Տիար Հայկազուն Քիւրքճեան, որը ընդհանուր ակնարկով մը անդրադարձաւ մեր մարզիկներուն տարած յաղթանակներուն ի-

Հ. Մ. Ը. Մ. — ՆՈՒՊԱՐԻ
Պասքէթ — Պոլի մարզիկները
իրենց շահած բաժակներով:

մաստին և կարեւորութեան, բարձր դնահատելով անոնց յարատեւութեան ուղւոյն շնորհիւ ստացած պատուարեւր արգիւնքներուն իրողութիւնը՝ հաստատելով որ մեր Պասքէթ-պօլի խումբը անպարտելի կը հանգիստանար բոլոր մրցաշարքերուն: Եւ բոլորին ջերմօրէն շնորհաւորելէ ետք, հրաւիրեց Տօքթ. Վարդգէս Մկրտիչեանը, որ իր պարզամբ ապ յերկաներուն:

Ան պատկառելի անձնաւորութիւն մըն է, կենսաբան քիմիագէտ և գիտնական: Ունի յստակ գաղափարներ, առողջ դատողութիւն և ազգասիրական զգացում: Տօքթ. Վարդգէս Մկրտիչեան խօսե-

ցաւ ուսումնական թէ մշակութային ծրարագիրներուն իրականացման գծով տարւած աշխատանքներուն մասին, մասնաւորաբար յիշելով երգի և պարի «Անդրանիկ» խումբի գործունէութիւնը, կիրակնօրեայ վարժարաններու աշխատութիւնը, նորահաս սերունդներու դէպի հայ կեանքն ու լեզուն արթնցած հետաքրքրութիւնը: Ան իր շնորհակալութիւնները յայտնեց իրեն վերապահուած այս ջերմ ընդունելութեան համար, ուր իրեն առիթ կը տրուէր հանդիպում ունենալ գահիրէպոնակ հայութեան հետ միաժամանակ շինիչ թելադրութիւններ կատարելով:

Այս պերճախօս արտայայտութիւններէն ետք, Պր. Արա Տեփոյեան խօսք առաւ ի զիմաց իր մարզիկ-ընկերներուն, որ նախ յայտնեց երկես երիտասարդութեան երախտագիտական հաւասարքը հանդէպ Հ. Բ. Ը. Միութեան, որուն շնորհիւ գաղութը օժտուած է աղուոր մարզարանով մը, ապա շեշտը դրաւ մարզական շարժումը աւելի ընդարձակելու հեռանկարներուն վերայ: Ան ինզրեց յարգարժան հիւրէն որ թարգման հանդիսանայ մեր ջերմ զգացումներուն՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան կեզր՝ վարչութեան մօտ, որուն մեծանուն նախագահ Տիար Ալեք Մանուկեանին կը ներկայացնենք մեր յարգալիւր արտայայտութիւնները:

Իր հերթին ելոյթ ունեցաւ հայ Գեղ. Միութեան պատւարժան Ատենապետ՝ Տիար Վահագն Տեփոյեան, որ իր ուղերձին մէջ յստակօրէն գնահատեց Հ. Մ. Ը. Միութեան մարզական գծով հապապահման ման ձգտող գործունէութիւնը, որուն յաջողութիւնները արձագանգ պէտք է գտնեն մինչև հեռաւոր Ամերիկաները, քանի որ Բարեգործականը մօտէն կը հետևի նոր սերունդներու դաստիարակչական գործին:

Բուն ծափահարութիւններով, հրաւիրեալները իրենց համամտութիւնը կը յայտնէին արտայայտուած համոզումներուն զորս բոլոր ներկաները բնականօրէն կը բաժնէին:

Ներկաներուն փափաքին համաձայն, Տոքթ. Վ. Մկրտիչեան կրկին անգամ ոտքի ելաւ պատասխանելու համար նորահաս թէ՛ ժամանակակից սերունդներու երկես ներկայացուցիչներու զրոյցներուն որոնց ակնարկելով վստահեցուց թէ իր վերադարձին, Հ. Բ. Ը. Միութեան կեզրոնը հազորդակից կը դարձնէ յայտնուած բազմանքներուն:

Տիար Հ. Քիւրքեան իր փակման խօսքով հանդէս եկաւ շնորհակալութիւն յայտնելով օրուան յարգելի հիւրին, որ բարեհաճած էր իր ներկայութեամբ պատուել օրուան ձեռնակիր, Տիկնանց Բանձնատնակին, որուն գոնողութեան ոգին կը պարտինք այս գեղեցիկ և առատ սեզանը:

Այս չեղատակելի ճաշկերոյթ-հանդիսութիւնը վերջ գտաւ առաւօտեան ուշ գիշերին: Ա. Մ.

ԱՂԵՔՍ. Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ԹԵՅԱՍԵՂԱՆԸ

Կիրակի, 18 Փետրուար 1973, երեկոյեան ժամը 6.30ին Աղեքսանդրիոյ Հ. Բ. Ը. Միութեան սեփական հաւաքավայրին մէջ ստուար թիւով երկես անգամներու ներկայութեան տեղի ունեցաւ աւանդութիւն դարձած տարեկան թէյասեղանը, համեզ անուշեղէններով զարգարուած ճոխ սեղաներու շուրջ: Ներկայ էին Արժ. Տ. Յուսիկ Քհնյ. Նշանեսան և երէցիկներ, Աւետարանական համայնքէն՝ ՊՊ. Վահրամ Խունկանեան և Տէր և Տիկ. Էֆլաթօն Կանիմեան, ազգային երեսփոխաններ՝ ՊՊ. Կարապետ Թերզեան, Նուպար Դաւիթեան, Պետրոս Փրանտարեան և Պարգեւ Մազլումեան, քոյր միութեանց ներկայացուցիչներ, և այլն:

Պատուասիրութեան ընթացքին, յանուն Աղեքս. Հ. Բ. Ը. Միութեան վարչութեան ներկաներուն բարի գալուստի ջերմ խօսքեր ըրաւ Տոքթ. Կարօ Անսուրեան: Ապա տպաւորիչ արտասանութիւն մը կատարեց վեթերան անգամ Պր. Ղեւոնդ Պէլլիքեան, իսկ երկու մեներդներով ելոյթ ունեցաւ սիրուած երգիչ Պր. Բարսեղ Գարթալեան, երկուքն ալ արժանանալով գնահատական ծափահարութիւններու:

Մօսք տրուեցաւ Միութեան վարչական անգամ և ազգ. երեսփոխան Պր. Պարգեւ Մազլումեանին, որ համառօտ կերպով իր գլխաւոր գիծերուն մէջ ներկայացուց Բարեգործականի ազգօգուտ գերր սփիւռքի հայահոծ գաղութներուն մէջ աւելի քան 66 տարիներէ ի վեր:

Վերջին խօսք անողը եղաւ Աղեքս. Հ. Բ. Ը. Մ. վարչութեան Ատենապետ Պր. Սարգիս Օրջանեան, որ իր կարգին ամփոփ գաղափար մը տուաւ Բարեգործականին կողմէ յօգուտ հայ ժողովուրդին ծախսուած հսկայ գումարներուն մասին: Ապա, շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անգամներուն, որոնք դրապէս քաջալերած էին օրուան ձեռնարկը իրենց ներկայութեամբ:

Ընդունելութեան վերջին բաժնին մէջ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԹՈՇԱԿԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

1973-1974 կրթական տարեշրջանին համար Հ.Բ.Ը. Միութեան համալսարանական կրթաթոշակներու բաշխումի պայմաններն են.—

1.— Միութեան այժմու 284 համալսարանական սաներէն 78 հոգի այս տարի շրջանաւարտ պիտի ըլլան: Մնացեալ 206 սաներէն 1973-1974-ին կրթաթոշակ պիտի ստանան տնտեսք որ յաջողած են տարեվերջի քննութեանց մէջ:

2.— Վերոյիշեալներէն զատ կրթաթոշակ պիտի յատկացուի սահմանափակ թիւով նոր թեկնածուներու:

3.— Կրթաթոշակի այս յատկացումներէն կրնան օգտուիլ արդէն իսկ պաշտօնի վրայ գտնուող ուսուցիչները, երբ անոնք մասնաւոր կերպով յանձնարարուին իրենց վարժարաններուն տնօրէնութեան կամ հոգաբարձութեան կողմէ:

4.— Համալսարանական ուսմանց համար թեկնածու ներկայացողները պէտք է անպայման Երկրորդական Վարժարանէ մը վկայուած ըլլան:

5.— Նոր թեկնածուներուն մէջ նախապատուութիւն պիտի տրուի անոնց, որ գործօն մասնակցութիւն բերած են կամ կը բերեն հայ կեանքին, և հայ մշակոյթին կամ հայ իրականութեան սատարելու կոչուած ուսմանց պիտի հետեւին:

6.— Թեկնածուներ մինչեւ 2 Ապրիլ 1973, իսկ Հարաւային Ամերիկայէն և Աւստրալիայէն խնդրարկուներ մինչեւ 1 Նոյեմբեր 1973, պէտք է գրմեն ուղղակի

տեղի սենեցու շարժանկարային ներկայում, ծանօթ գրող Պր. Յակոբ Անտուրեանի կողմէ անցեալ տարի Մայր Հայրենիքի մէջ նկարած գունաւոր ժապուէնին:

Տեղւոյն վրայ ստեղծուած խանդավառութեան հետեւանքով, ներկաներէն շատեր ըրին սրտաբուխ նուիրատուութիւններ, ի նպաստ Միութեան ապագայ ազգաւոր գործունէութեան:

ԱՆԴՍՄ ՄԸ

Կեդր. Վարչ. Ժողովին. հետեւեալ հասցեով.—

ARMENIAN GENERAL
BENEVOLENT UNION
CENTRAL BOARD OF DIRECTORS
109 East 40-th STREET
New York, N. Y. 10016, U.S.A.

7.— Գիմուսնագիր ներկայացնողները հարցաթերթի մը պիտի ստանան այն մարմնէն, որուն դիմած են: Թեկնածուները պէտք է պատասխանեն բոլոր հարցումներուն և հետեւին հարցաթերթիին մէջ տրուած ուղղութեան:

8.— Ներկայիս իրենց ուսումը շարունակող Հ.Բ.Ը. Միութեան սաները ընթացիկ դպրոցական տարեշրջանի վերջաւորութեան, իրենց քննութեանց արդիւնքը և կարգափոխութեան ու շրջանաւարտութեան պարագաները պէտք է անպայման մինչեւ 2 Յուլիս հաղորդեն ուղղակի Կեդր. Վարչ. Ժողովին:

9.— Կրթաթոշակ չի յատկացուիր այն նոր թեկնածուներուն, որոնց վերջին տարուան նիշերուն ընդհանուր միջինը 80 առ հարիւրէն պակաս է:

10.— Թեկնածուներուն հայերէնագիտութիւնը և ի մասնաւորի հայ վարժարաններէ շրջանաւարտներուն վերջին 3 տարիներու հայերէնի և առնչակից նիւթերու նիշերը կարեւորութեամբ նկատի պիտի առնուին:

11.— Իրենց համալսարանական ընթացքին ստանց մեր գիտութեան և հաւանութեան ճիւղ, ուստան կամ համալսարան փոխող սաները կը գաղբին կրթաթոշակ ստանալէ:

Այս յայտարարութիւնը միաժամանակ հրատարակութեան կը տրուի Ամերիկայի և արտասահմանի հայ թերթերուն մէջ:

ԴԻՒԱՆ ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉ. ԺՈՂՈՎԻ

Նիւ Եորք, 5 Փետրուար 1973

Հ. Բ. Ը. Մ Ի Ո Ւ Թ Ե Ա Ն Մ Ա Մ Ո Ւ Լ Ը

ՅՈՒՇԱՐԱՐ - ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Պատճառաբերք Հ. Բ. Ը. Միութեան
Հիմնադիր՝ Պողոս փառա Նուպար

HOOSHARAR - Անգլիերէն Հրասարակութիւն

Հասցէ. — Armenian General Benevolent Union
109, East 40th Street
New - York, N. Y. 10016.

ՆՈՐ ՇԻՆԱՐԱՐ

Հրասարակութիւն Հ. Բ. Ը. Միութեան Եւրոպայի
Շրջանակային Կեդրոնական Յանձնաժողովի.
Հասցէ. — 11, Square Alboni Paris 16me FRANCE

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Հրասարակութիւն Քահիրէի Հ. Բ. Ը. Միութեան
Հասցէ. — 15, Էմաս Էլ Տիկ փողոց — Քահիրէ
Փոստարկը 717

ԽՕՍՆԱԿ

Պատճառաբերք Հ. Բ. Ը. Միութեան Լիբանանի
Շրջանակային Յանձնաժողովի
Հասցէ. — Նամակասուփ 715, Պէյրութ.

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆ — ԳԱՆԻՐԷ

Պահիրէի Հ. Բ. Ը. Միութիւնը հանոյրն ունի տեղեկացնելու պատուարժան հանրութեան թէ, իր հիմնած

Ե Ա Գ Ո Ւ Պ Ա Ր Թ Ի Ն

գրագարանը որ կը գործէ 1958էն ի վեր, իր տրամադրութեան տակ ունի գրական, պատմական, գեղարուեստական, կրօնական եւ բանասիրական. ինչպէս նաեւ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՆ գիրքերու նոյս հաւարածոյ, որմէ կրնան օգտուիլ մեր ընթերցատէր անդամները եւ Պահիրէի հայութիւնը անխտիր, առանց որեւէ վճարումի :

Վ Ա Ր Զ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Տ Ե Ղ Ե Կ Ա Տ Ո Ւ Ն վճարովի չէ

Շնորհակալութեամբ կ'ընդունինք նուէրներ, մեր այս ձեռնարկը աւելի նոյս եւ շահեկան ընծայելու համար :

— Ասանալու համար դիմել խմբագրութեանս,
15, Էմաս էլ Տիմ փողոց Ա. յարկ — Պահիրէ

رقم الايداع بدار الكتب ٦١٣